

Informatienota

Datum vergadering	:	19 augustus 2019
Registratienummer	:	zaaknummer 22533
Portefeuillehouder	:	Ton van Maanen
Bijlage(n)	:	-
Onderwerp	:	Evaluatie en vervolg sluitende aanpak psychische kwetsbaarheid Gelderland-Zuid

Onderwerp

Evaluatie en vervolg sluitende aanpak psychisch kwetsbaarheid Gelderland-Zuid

Kennisnemen van

De stand van zaken en het vervolg sluitende aanpak psychische kwetsbaarheid.

Inleiding

In het najaar van 2015 is het landelijk aanjaagteam (later Schakelteam) Verwarde personen geïnstalleerd. De opdracht van dit aanjaagteam luidde als volgt: bevorderen dat alle gemeenten en andere betrokken partijen aan de slag gaan om te komen tot een sluitende aanpak betreffende de ondersteuning van mensen met verward gedrag.

Om hier vorm aan te geven zijn in 2016 handvatten opgesteld voor goede zorg en hulp voor mensen met verward gedrag: de 9 bouwstenen, die nauw met elkaar samenhangen. Deze bouwstenen zijn:

1. *Inbreng mensen met verward gedrag en omgeving*
De persoon bepaalt zelf mee over welke aanpak hij/zij nodig heeft.
2. *Preventie en levensstructuur*
Om goed te kunnen herstellen moet er voldoende aandacht zijn voor het gewone leven.
3. *Vroegtijdige signalering*
Door gezamenlijk signalen vroegtijdig te herkennen, kan er direct doorgepakt worden.
4. *Melding*
De meldkamer kan herkennen dat er méér aan de hand is, waardoor de juiste professional tijdig ingeschakeld wordt. De meeste acute meldingen zoals overlast, gevaar voor zichzelf of anderen, strafbare feiten, komen binnen bij de meldkamer.
5. *Beoordeling en risicotaxatie*
Mensen met verward gedrag kunnen 24/7 beoordeeld en opgevangen worden. Eenduidige, multidisciplinaire beoordeling en risicotaxatie van mensen die verward gedrag vertonen, ongeacht de vindplaats (o.a. politie, huisarts of spoedeisende hulp).
6. *Toeleiding*
Er kan passende zorg, begeleiding of ondersteuning geboden worden voor personen met verward gedrag. In geval van strafbare feiten is nadrukkelijk aandacht voor een goede combinatie van straf en/of zorgtraject.
7. *Passend vervoer*
Er kan passend vervoer aangeboden worden om de persoon met verward gedrag naar een locatie te brengen. Voor verwarde mensen, die geen strafbare feiten hebben gepleegd, vindt geen vervoer door de politie plaats. Er is alternatief vervoer beschikbaar.
8. *Passende ondersteuning, zorg en straf*
De persoon met verward gedrag krijgt passende zorg aangeboden, aansluitend bij zijn persoonlijke situatie. Ambulante zorg en ondersteuning is goed geregeld om te waarborgen dat mensen in hun eigen omgeving een gezond, veilig en sociaal leven kunnen leiden.
9. *Informatie-voorziening*

Om verward gedrag tijdig te herkennen en passende zorg te bieden, is het van belang op het juiste moment over de juiste informatie te beschikken. Belangrijk hierbij zijn ook de terugkoppeling en warme overdracht.

In Gelderland-Zuid zijn begin 2016 partners op het vlak van zorg en veiligheid samen gebracht. Deze nieuwe samenwerking heeft geleid tot een projectplan Sluitende aanpak voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Voor de uitvoering van dit plan heeft regio Gelderland-Zuid (lees GGD in haar rol als kartrekker van dit project) in het voorjaar van 2017 een tweejarige subsidie van ZonMw ontvangen. Deze projectperiode is inmiddels afgelopen.

Het mag duidelijk zijn dat de verantwoordelijkheid voor het realiseren van een sluitende aanpak bij alle betrokken ketenpartners ligt, zowel lokaal als regionaal. Dit onder regie van de gemeente. Voor de realisatie van landelijke randvoorwaarden ligt de verantwoordelijkheid bij de overheden en de landelijke partners, waaronder de zorgverzekeraars.

Het uiteindelijke doel van de sluitende aanpak is dat er niemand meer tussen wal en schip valt.

Via deze informatienota willen we u informeren over de behaalde resultaten en het vervolgprogramma.

Overzicht van resultaten die sinds 2017 in Gelderland-Zuid zijn geboekt

- Passend vervoer voor 'verwarde' personen is gerealiseerd, ingevuld door de Regionale Ambulance Voorziening (RAV Gelderland-Zuid) en het Begeleid Vervoer van Pro Persona.
- Het meldpunt niet-acuut is gestart als uitbreiding (qua bereikbaarheid) van het meldpunt bijzondere zorg (GGD); inwoners en professionals kunnen het meldpunt bellen of mailen voor zorgen en signalen.
- Het reeds bestaand Interventieteam voor bemoeizorg, gecoördineerd door de GGD, is versterkt met LVB-expertise, een gespecialiseerd verpleegkundige en ervaringsdeskundigheid en de samenwerking tussen het Interventieteam en wijkagenten is verbeterd.
- De eerste MHFA-trainingen (Mental Health First Aid), een soort EHBO voor geestelijke gezondheid, zijn gegeven. Tot 2021 zullen er meer dan 30 trainingen volgen in Gelderland-Zuid. Deelnemers leren in de MHFA-training GGZ-problematiek beter te herkennen en krijgen handvatten hoe met 'ander' gedrag om te gaan.
- In de pilots wijkgerichte GGZ in Dukenburg, Groesbeek en Tiel is op verschillende manieren de samenwerking tussen GGZ-huisartsen-welzijn-wijkteams en andere partners in de wijk versterkt. De pilots wijkgerichte GGZ hebben vanaf begin 2019 in Tiel en Dukenburg een (verdergaand) vervolg gekregen in de vorm van multidisciplinaire wijkGgz-teams. Aan deze wijkGgz-teams nemen begeleiders en behandelaren met expertise van verschillende doelgroepen (GGZ, verslaving, LVB) deel.
- In 2017 is de mogelijkheid onderzocht om een pilot wijkgerichte GGZ in West Betuwe te starten. Deze pilot zou zich voornamelijk moeten richten op de verbetering van ketensamenwerking en een heldere aansluiting op de uitgangspunten van een inclusieve samenleving. Ondanks de meerwaarde die we in de pilot zagen, was de gemeente er a.g.v. het fusietraject niet klaar voor om een pilot wijkgerichte GGZ in te richten. Intentie is om dit onderwerp verder op te pakken als het team sociaal en de ambtelijke ondersteuning op orde is.

Maar we zijn er nog niet. Alle partners hechten er aan om de opgebouwde netwerken behouden, de behaalde resultaten te bestendigen en de resterende opgaven te kunnen realiseren. Daarom heeft de GGD Gelderland-Zuid, bij ZonMw, een vervolgaanvraag ingediend voor de periode 2019-2021.

Vervolgprogramma

Het vervolgprogramma bevat enerzijds pilots, waaronder zorgen dat (veel) meer mensen een hulp-/crisiskaart krijgen en de doorontwikkeling van het meldpunt niet-acuut.

Anderzijds willen we samen met het netwerk een structurele verandering teweeg brengen die het pilotniveau overstijgt. Dit om vernieuwing te borgen, versnellen en verbreden. Daarvoor is verandering binnen én tussen organisaties nodig op basis van een gezamenlijke visie. Ook op lokaal niveau zijn

investeringen door en onder regie van individuele gemeenten nodig om te komen tot een sluitende samenwerking op alle leefgebieden en meer inclusie- en participatiemogelijkheden voor mensen met een GGZ-achtergrond.

Voor de gezamenlijke visie van gemeenten en netwerkpartners is het landelijk hoofdlijnenakkoord GGZ en het beleidsplan GGZ - Beschermd wonen - Maatschappelijke opvang het inhoudelijk kader.

Voor de financiering van het vervolgprogramma is een subsidieaanvraag ingediend bij ZonMw. Deze is in eerste instantie niet gehonoreerd, juist omdat de aanvraag te weinig projectgericht was. Na overleg met ZonMw heeft ZonMw aangekondigd dat zij komen met een nieuwe subsidiecall die aansluit bij regio's die de koers, conform het advies van het landelijk schakelteam Personen met verward gedrag, willen verleggen van projecten naar structurele inbedding. ZonMw heeft toegezegd dat Gelderland-Zuid aanspraak kan maken op overbruggingsfinanciering tot het moment dat deze subsidiecall wordt opengesteld.

Kernboodschap

Sinds 2017 zijn in regio Gelderland-Zuid verschillende stappen gezet om te komen tot een sluitende aanpak verwarde personen. Om de opgebouwde netwerken behouden, de behaalde resultaten te bestendigen en de resterende opgaven te kunnen realiseren heeft GGD Gelderland-Zuid, bij ZonMw, een vervolg subsidieaanvraag ingediend voor 2019-2021. Doel van de subsidieaanvraag: bekostiging van projectleiding om de doelen zoals opgenomen in de vervolg subsidieaanvraag te realiseren.

Consequenties

Niet van toepassing.

Financiën

In de afgelopen projectperiode hebben de voormalige gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal € 16.666 als cofinanciering beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn ingezet voor 12 uur coördinatie van het project in regio Rivierenland. Of voor de vervolgaanvraag cofinanciering wordt gevraagd en wat de hoogte daarvan is, is op dit moment nog niet bekend.

Communicatie

Niet van toepassing.

Vervolg

De sluitende aanpak heeft een duidelijke relatie met inclusie, decentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang van centrumgemeenten naar individuele gemeenten en de inwerkingtreding van de Wet verplichte GGZ. Een sluitende aanpak verlaagt het risico dat inwoners tussen wal en schip vallen en dat we eerder op ondersteuningsvragen in kunnen spelen.

Wat in West Betuwe een vervolg moet gaan krijgen is het onderzoek om te komen tot een pilot wijkgerichte GGZ in onze gemeente. Dit kan wellicht onderdeel uitmaken van het uitvoeringsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Bijlage(n)

1. Vervolg subsidieaanvraag ZonMw Gelderland-Zuid

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,